МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ДНУ «ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ»
ТАДЖИКСЬКИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМ. ШИРИНШО ШОХТЕМУР (РЕСПУБЛІКА ТАДЖИКИСТАН)
ФЕДЕРАЛЬНИЙ ІНСТИТУТ АГРАРНОЇ ЕКОНОМІКИ (АВСТРІЯ)

Міжнародна науково-практична конференція

АГРАРНА ОСВІТА ТА НАУКА: ДОСЯГНЕННЯ, РОЛЬ, ФАКТОРИ РОСТУ

Сучасний розвиток ветеринарної медицини

26 жовтня 2023 року

Біла Церква
2023

УДК 378:63:001:636.09(06)

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Шуст О.А., д-р екон. наук, ректор.
Варченко О.М., д-р екон. наук.
Димань Т.М., д-р с.-г. наук.
Мірзоєв Т. К., канд. с.-г. наук.
Аріас Р., д-р філософії, доцент.
Гассемі Нейжад Ж., д-р філософії, доцент.
Власенко С.А., д-р вет. наук.
Шаганенко Р.В., канд. вет. наук.
Качан Л.М., канд. с.-г. наук.
Ластовська І.О., канд. с.-г. наук.
Олешко О.Г., канд. с.-г. наук, відповідальний секретар.

Відповідальна за випуск – **Олешко О.Г.,** канд. с.-г. наук.

Сучасний розвиток ветеринарної медицини: матеріали міжнародної науково-практичної конференції. 26 жовтня 2023 р. м. Білоцерківський НАУ 109 с.

Збірник підготовлено за авторською редакцією доповідей учасників конференції без літературного редагування. Відповідальність за зміст поданих матеріалів та точність наведених даних несуть автори.

©БНАУ

Івасенко Б.П. Синхронізація статевої циклічності у корів / Б.П. Івасенко, О.В. Єрошенко, Ю.М. Ордін // Міжнародна наук.-практ. конф. « Аграрна освіта та наука: досягнення, роль, фактори росту .Сучасний розвиток ветеринарної медицини» (БНАУ, 26 жовтня 2023 р.). - Біла Церква, 2023. – С.33-35.

За виконання наукового експерименту визначили ефективність гальмування лактації у сук (за відсутності приплоду) різними препаратами: налоксон, 20 % камфорна олива і бромокриптин.

Із 10 сук першої дослідної групи, яким застосовували налоксон в дозі 0,01 мг на кілограм маси один раз на добу всередину, лактація припинилася у чотирьох тварин на 4 – 5 добу, у шести – на 6 – 10 добу. Патологія в пакетах молочної залози не реєструвалися.

У другій дослідній групі де було 10 тварин, яким шкіру молочної залози щоденно змазували 20 % камфорною оливою та 1мл її вводили підшкірно, одноразово, лактація припинилася у трьох (30,0 %) сук на 4 – 5 добу, у шести (60,0 %) – на 6 – 10 добу, у однієї (10,0 %) – на 14 добу. Сук з патологічними ускладненнями не констатували.

П’яти сукам третьої дослідної групи застосовували бромокриптин в дозі 0,001 мг на тварину всередину 2 рази на добу. У трьох (60,0 %) сук цієї групи лактація завершилася на 4 – 5 добу, а в двох (40,0) – на 6 – 8 добу. Хвороб молочної залози не відзначали.

З п’яти сук контрольної групи (яким препаратів не застосовували) у двох (48,0 %) – лактація завершилася на 6 – 10 добу, у трьох (60,0 %) – на 11 – 15 добу. У однієї тварини цієї групи викрили мастит.

Таким чином, ефективним засобом гальмування лактації у сук, за відсутності приплоду, є застосування препаратів бромокриптину і налоксону, які гальмують та призупиняють синтез пролактину, що сприяє скороченню періоду до повного завершення лактації та профілактує розвиток патології в пакетах молочної залози.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Jewgenow K., Dehnhard M., Hildebrandt B., Goritz F. Контрацепція для контролю популяції екзотичних м'ясоїдних. Журнал Теріогенологія. 2005. P. 1525–1529.

2. Willmott M.P., Colhoun E.M., Bolton A.E.Придушення післяпологової лактації бромкриптином. Acta Obstetricia et Gynecologica Scandinavica. 2010. № 56. P. 145–149. [PubMed]. [Google Scholar].

3. Купер Д.В., Ларсен Е.: Імуноконтрацепція ссавців тваринного світу: еколого-імуногенетичні проблеми. Журн. Репродукція. 2011. №132. P. 821–828.

4. Kutzler M., Wood A. Non-surgical methods of contraception and sterilization. Jurn. Theriogenology. 2007. № 66. P. 514–525.

5. Fayrer-Hosken R. Контроль популяції тварин за допомогою анти фертильної вакцини. Reprod. Domest Anim. 2008. № 43. (Додаток 2). P. 179–185.

6. Кабальєро G.A., Кабальєро D.J.L. Каберголін: новий дофамінергічний засіб в одній дозі для пригнічення лактації. Acta Ginecologica. 2010. № 53. P. 172–179. [Google Scholar].

УДК 636.2.09:616.6:619

ІВАСЕНКО Б.П., канд. вет. наук
ЄРОШЕНКО О.В., канд. вет. наук
ОРДІН Ю.М., канд. вет. наук
Білоцерківський аграрний національний університет

СИНХРОНІЗАЦІЯ СТАТЕВОЇ ЦИКЛІЧНОСТІ У КОРІВ

Встановлено, що обґрунтовані методи синхронізації статевої циклічності для корів дають можливість підвищувати запліднюваність на 29,9 %.

Ключові слова: штучне осіменіння, синхронізація, оварелін, ензапрост, OvSynch.

IVASENKO B.P., candidate of veterinary sciences
YEROSHENKO O.V., candidate of veterinary sciences
ORDIN Yu.M., candidate of veterinary sciences
Bila Tserkva National Agrarian University

SYNCHRONIZATION OF SEXUAL CYCLICITY IN COWS

It was established that well-founded methods of synchronizing sexual cycles for cows make it possible to increase fertilization by 29.9%.
Key words: artificial insemination, synchronization, ovalin, enzaprost, OvSynch.

В умовах сучасного господарювання через низьку репродуктивну здатність тварин часто виникають проблеми дефіциту ремонтного молодняку. Через цілий ряд причин – незбалансованість раціонів годівлі, порушення параметрів мікроклімату, умов утримання та експлуатації, вплив екзо- та ендо- чинників, генетичні та симптоматичні патології господарства України щорічно не доотримують 30,0–40,0 % телят. Зазначене призводить до надлишкових матеріальних затрат на повноцінне забезпечення відтворення поголів'я великої рогатої худоби [1–6].

Метою роботи – вивчити ефективність синхронізації статевого циклу корів за схемою «OvSynch». За умови встановлення діагнозу персистенція жовтого тіла або гіпофункція яєчників, коровам застосовували комбіноване застосування аналогу Гн-РГ-«Оварелін» та простагландину F2-альфа-«Ензапрост».

Після збору анамнезу та постановки діагнозу за допомогою приладу УЗД «» нами було сформовано дві групи корів, за принципом аналогів, по 17 голів у кожній.

Коровам першої групи синхронізацію проводили згідно схеми «OvSynch» з використанням «Овареліну» – 2 мл в/м та «Ензапросту» – 5 мл. Тваринам контрольної групи ніякі препарати не вводили.

Таблиця 1 – **Схема формування груп та застосування синхронізації**

Групи тварин	n	Вік та жива маса корів	Схема синхронізації статевої циклічності
Дослідна	17	2–4 роки 500±50 кг	0 день – оварелін 2 мл в/м 7 день – езапрост 5 мл в/м 9 день – оварелін 2 мл в/м 10 день – осіменіння
Контрольна	17	2–4 роки 500±50 кг	Мануальна стимуляція у зазначені дні

За час проведення досліджень вивчали наступні показники – кількість корів, які проявили стадію збудження статевого циклу до 10-го дня досліду, проявили статеву циклічність до 21-го дня досліджень та стали тільними до 90-го дня. Стадії статевого циклу та феномени, що характерні для стадії збудження визначали за характерними для них ознаках протягом 90-денного терміну.

Осіменіння корів проводили цервікальним методом з ректальною фіксацією шийки матки, двічі з інтервалом 10–12 годин. Діагностику тільності визначали за допомогою УЗдіагностики з 35-го дня після останнього осіменіння, візуалізуючи ембріон.

Матеріалом для досліду були 34 корови другої-четвертої лактації, продуктивністю 5–7 тис. кг молока української чорно-рябої породи, які належать НВЦ БНАУ.

Результати досліджень приведені у таблиці 2.

Таблиця 2 – **Ефективність синхронізації статевої циклічності у корів**

Групи тварин	n	Проявили статеву охоту спонтанно (до 10-го дня досліду)		Проявили статеву охоту до 21-го дня досліду		Запліднились до 40 днів досліду		Запліднились до 90-го дня досліду	
		n	%	n	%	n	%	n	%
Дослідна	17	3	17,6	4	23,5	12	70,6	15	88,2
Контрольна	17	1	5,8	3	17,6	5	29,4	10	58,3

Так, у першій групі, до 10-го дня досліду три корови (17,6 %) проявили стадію збудження статевого циклу з усіма її феноменами та підлягали осіменінню. Решту

чотирнадцять корів осіменяли відповідно схеми, на десяту добу. У другій групі тварин за перші десять днів досліду в охоту прийшла одна (5,8 %) тварина. Зазначаємо, що чотири (23,5 %) корови першої групи, які осіменялися, проявили статеву циклічність до двадцять першого дня досліджень. Серед тварин контрольної групи до двадцять першого дня в охоту прийшли ще три корови (17,6 %).

При проведенні діагностики тільності після сорокового дня досліду було встановлено, що у першій групі тільними були дванадцять (70,6 %) корів, а у другій – п'ять (29,4 %), що на 41,2 % менше проти першої групи (P<0001). За дев'яносто-денний період досліду серед тварин, що підлягали гормональній синхронізації статевої циклічності тільними стали 15 (88,2 %) корів тоді, як у другій групі запліднилося 10 (58,3 %) корів, що на 29,9 % менше проти першої групи.

Отже, зважаючи на результати досліджень ми відмічаємо, що застосування обґрунтованих методів синхронізації (стимуляції) статевої циклічності у корів є доцільною і дозволяє збільшити показники заплідненості до 88,2 %, що на 29,9 % більше проти контролю.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Яблонський В.А. Проблеми відтворення тварин початку XXI століття. Науковий вісник НУБіП. 2009. Вип. 136. С. 11–19.

2. Власенко В. В., Харута Г. Г. Вплив рівня продуктивності, умов утримання і годівлі на поширеність анафродизії та гінекологічних хвороб у корів. Вісник Білоцерків. держ. аграр. ун-ту. Біла Церква. 2003. Вип. 25, Ч.1. С. 59–68.

3. Приходько М.Ф. Вплив сервіс-періоду на молочну продуктивність та відтворювальну здатність корів. Науковий вісник ЛНУВМБТ ім. С.З.Ґжицького. 2011. Т.13. № 2 (48). Ч. 2. С. 119-124.

4. Шляхи зниження неплідності корів / В.О. Умкалов та ін. Вісник аграрної науки. 2004. №1. С.32–34.

5. Peters A.R. Ovarian and hormonal responses of cows to treatment with an analogue of gonadotropin releasing hormone and prostaglandin F2α. Vet Rec. 1999.

6. Стимуляція і синхронізація статевої циклічності у корів та методи підвищення заплідненості / Г.Г. Харута та ін. Біла Церква, 2009. 20 с.

УДК 636.2.082.5:612.017

ЛАСІЙЧУК А.В., асистент
Білоцерківський національний аграрний університет

ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ШТУЧНОГО ОСІМЕНІННЯ КОРІВ ЗА УМОВ ТЕПЛОВОГО СТРЕСУ

Анотація. Встановлено, що застосування ін'єкції гонадоліберелін (Оварелін) за 2 години до осіменіння для тварин, в яких було виявлено ознаки статевої охоти, допомагає підвищити ефективність штучного осіменіння в умовах теплового стресу.

Ключові слова: осіменіння, тепловий стрес, гонадоліберелін .

LASIICHUK A.V., assistant
Bila Tserkva National Agrarian University

INCREASING THE EFFICIENCY OF ARTIFICIAL INSEMINATION OF COWS UNDER CONDITIONS OF HEAT STRESS

Abstract. It has been established that the use of an injection of gonadoliberelin (Ovarelin) 2 hours before insemination to animals in which signs of sexual desire were detected helps to increase the efficiency of artificial insemination in conditions of heat stress.

Key words: insemination, heat stress, gonadoliberelin.

Тепловий стрес в літній період порушує декілька репродуктивних процесів, що призводить до вираженого зниження рівня запліднення у дійних корів по всьому світі. Підвищення внутрішньої температури тіла влітку є причиною порушення відтворювальної